

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2931/2019
30.07.2020. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бисерке Живановић, председника већа, Споменке Зарић и Зоране Делибашић, чланова већа, у парници тужилаца АА из села ..., ББ из ... и ВВ из ..., чији је пуномоћник адвокат Миодраг Јанковић из ..., против тужене Републике Србије – Министарство унутрашњих послова, Дирекција полиције, Координациона управа за АП Косово и Метохију, коју заступа Државно правобранилаштво из Београда, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужилаца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3130/18 од 11.01.2019. године, у седници одржаној дана 30.07.2020. године, донео је

Р Е Ш Е Њ Е

УКИДА СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 3130/18 од 11.01.2019. године и предмет **ВРАЋА** истом суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 237/16 од 13.06.2018. године, ставом првим изреке, одбијен је приговор стварне ненадлежности парничног суда за поступање у овој правној ствари, као неоснован. Ставом другим, петим и осмим изреке, усвојени су тужбени захтеви тужилаца и обавезана тужена да тужиоцима на име накнаде штете због неисплаћене зараде за период од јуна 2013. године до децембра 2017. године, исплати појединачне опредељене месечне износе, са законском затезном каматом од датума доспелости, па до исплате, ближе одређене овим ставовима изреке. Ставом трећим, шестим и деветим изреке, усвојени су тужбени захтеви тужилаца и обавезана тужена да тужиоцима за период од фебруара 2009. године до децембра 2013. године, на име накнаде штете због неисплаћеног „косовског додатка“ исплати појединачне опредељене месечне износе, ближе одређене овим ставовима изреке. Ставом четвртим, седмим и десетим изреке, усвојени су тужбени захтеви тужилаца и обавезана тужена да тужиоцима на име накнаде штете због неисплаћеног „бонуса“ за период од јуна 2013. године до септембра 2014. године, исплати износ од по 160.000,00 динара, са законском затезном каматом на појединачне опредељене месечне износе од датума доспелости, па до исплате, ближе одређене овим ставовима изреке. Ставом једанаестим изреке, обавезана је тужена да тужиоцима накнади трошкове парничног поступка у износу од 471.148,86 динара, са законском затезном каматом почев од дана наступања услова за извршење, па до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 3130/2018 од 11.01.2019. године, ставом првим изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставу другом, трећем, четвртном, петом, шестом, седмом, осмом, деветом и десетом изреке, тако што је одбијен тужбени захтев тужилаца да се обавезе тужена да тужиоцима исплати на име накнаде штете за неисплаћену зараду, на име накнаде штете због неисплаћеног косовског додатка и неисплаћеног бонуса, појединачно опредељене месечне износе, ближе одређене овим ставом изреке, као неоснован. Ставом другим изреке, преиначено је решење о трошковима парничног поступка садржано у ставу једанаест изреке првостепене пресуде и одбијен захтев тужилаца за накнаду трошкова парничног поступка у износу од 471.148,86 динара, са законском затезном каматом почев од дана наступања услова за извршење, па до исплате.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, ревизију су благовремено изјавили тужиоци, због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. ЗПП („Службени гласник РС“ број 72/11, 55/14) и утврдио да је ревизија тужилаца основана.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиоци су до 2008. године, односно проглашења независне Републике Косово радили у косовској полицији, да би затим код тужене засновали радни однос тако што су се јавили у Полицијску станицу ..., где су потписали решења о заснивању радног односа, која нису добили. Плату и бонусе су примали до јуна 2013. године, када је исплата прекинута без образложења. Косовски додатак им није исплаћиван, а решења о престанку радног односа уколико су донета нису примили. Из налаза и мишљења вештака економско-финансијске струке утврђена је висина потраживања тужилаца на име неисплаћених плата, косовског додатка и бонуса за спорни период.

Првостепени суд је усвојио тужбене захтеве тужилаца с обзиром да из утврђених чињеница произлази да су тужиоци у спорном периоду обављали рад за тужену, а да им наведена потраживања на која имају право нису исплаћена. Наиме, из исказа тужилаца и дописа РФ ПИО од 15.11.2016. године, произлази да су до јуна 2013. године тужиоци за свој рад примали редовне плате и бонусе, били пријављени као корисници осигурања и тужена им уплаћивала доприносе на име обавезног социјалног, здравственог и пензијског осигурања. Након јуна 2013. године тужиоци су наставили да раде, али им тужена за обављени рад није исплатила плату сходно одредби члана 104. Закона о раду.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбене захтеве тужилаца из разлога што су тужиоци у наведеном периоду од 2009. до 31.05.2013. године, код тужене обављали фактички рад или рад ван радног односа за који им је тужена исплаћивала накнаду, али како из исказа тужилаца произлази да су престали да раде после 31.05.2013. године, то им према мишљењу другостепеног суда, након тог периода ни не припада накнада због изгубљене плате, као ни косовски додатак, нити бонус, па нема ни основа по коме потражују ове накнаде штете и утужене износе. Такође, другостепени суд је закључио да тужиоци нису могли да остваре истовремено радни однос код два послодавца и да примају две плате, с обзиром да су у ... потписали

решења о заснивању радног односа за рад у Косовској полицији и за рад при Републици Србији и да су примали плату и од МУП-а и од косовске полиције.

Имајући у виду све околности случаја, Врховни касациони суд је оценио да се основано ревизијом указује да је побијана одлука донета на основу погрешне примене материјалног права због чега је изостало утврђење релевантних чињеница, на околност да ли је радно-правни статус тужилаца као запослених на неодређено време био регулисан код тужене након јуна 2013. године, када је тужена престала да им исплаћује плате и бонусе без образложења, а од чега зависе потраживања тужилаца у овој правној ствари.

Наиме, да би неко остварио право на зараду и друга примања, у смислу члана 104. Закона о раду, потребно је да је обављао рад за послодавца, односно да му послодавац омогући да ради, а чиме се у конкретном случају другостепени суд није бавио.

У конкретном случају, због погрешне примене материјалног права остало је непотпуно утврђено да ли су тужиоци и након јуна 2013. године, били радно ангажовани код тужене. Наиме, другостепени суд није утврдио поступање тужене као послодавца након јуна 2013. године, односно да ли су тужиоци били онемогућени да раде и остварују плату коју би према редовном току ствари остваривали. Нејасно је на основу чега је другостепени суд закључио да је тужиоцима престао радни однос 31.05.2013. године, с обзиром да тужиоци тврде да су наставили да обављају своје задатке и након што је тужена престала да им исплаћује плате.

Имајући у виду наведено, Врховни касациони суд је укинуо побијану одлуку уз враћање предмета другостепеном суду на поновно суђење, применом члана 416. ЗПП.

Потребно је да другостепени суд утврди да ли су тужиоци обављали рад код тужене и ако јесу да ли је такав рад имао све елементе радног односа (с обзиром да тужиоци не поседују решења о заснивању и престанку радног односа), нарочито након јуна 2013. године. Такође, уколико утврди да су тужиоци били у радном односу код тужене да ли им је по престанку радног односа тужена омогућила право на правни лек из члана 210. Закона о полицији, а уколико то није учинила и тужиоцима радно-правни статус није регулисала у спорном периоду, да ли их је она на тај начин онемогућила да раде и остварују плату коју би према редовном току ствари остваривали.

У поновном поступку, другостепени суд ће након што поступи по наведеним примедбама донети закониту одлуку о тужбеним захтевима тужилаца.

**Председник већа – судија
Бисерка Живановић,с.р.**

**За тачност отправка
управитељ писарнице
Марина Антонић**